

T. B. M. M. (S. Sayısı : 155'e 1 inci Ek)

1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında 26.5.1988 Tarihli ve 3450 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/481, 3/583)

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

3.5.1990

Esas No. : 1/481

Karar No. : 30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Genel Kurul gündeminde iken İçtüzüğü'nün 89 uncu maddesi gereğince yeniden değerlendirilmek üzere Genel Kurulun 10.1.1989 tarihli ve 52 sayılı Birleşiminde Hükümetçe Komisyona geri çekilen 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Adalet Bakanı Sayın Oltan Sungurlu'nun, Bakanlık ve Türk Dış Ticaret Derneği Başkanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca bir kez daha inceleyip görüşülmüştür.

Bugünkü gümrük mevzuatımız malların yurt dışına çıkarılma şekline göre 3 kategoriye ayrılmış bulunmaktadır. Bunlardan birinci kategori mallar, yurt dışına çıkışı yasak olan mallar olup, 1918 sayılı yasanın 1-B maddesi delaletiyle müeyyidelendirilmiştir. İkinci kategori mallar, yurt dışına çıkışı izne ve tescile tabi mallardır. Bunlara izin alınması veya tescil edilmesi halinde, yurt dışına çıkarılması suç değildir. Ancak, izin alınmaması ve tescil edilmemesi halinde 1918 sayılı yasanın Ek 2 nci ve 3 üncü maddelerine göre bu fiillerde müeyyidelendirilmiştir. Üçüncü kategori mallar ise, ihracatı serbest olan mallar olup, bunların normal yollardan yurt dışına çıkarılması müeyyideye tabi değildir. Ancak, bu malların gümrük kapı ve yolları dışından çıkarılması veya bu yerlerden çıkarılmakla beraber gümrüğe yanlış beyanda bulunulması 1918 sayılı yasanın 45 inci maddesinde bir usulsüzlük müeyyidesine bağlanmıştır. Bu müeyyidenin azlığı yasa dışı işlemlere imkân sağladığından 1918 sayılı Yasanın 45 inci maddesinin değiştirilmesi yoluna gidilmiştir. 45 inci maddeyi tadil ederken, öncelikle gümrük kapı ve yolları dışından ve devletin bilgisi haricinde mal çıkarılması fiilini, yanlış bilgi vermekten ayırmayı ve daha yüksek bir şekilde tecziyeyi düşünerek 1 ve 2 nci fıkra yeniden düzenlenmiştir.

3 üncü fıkrada ise, 2 nci fıkrada belirtilen yanlışlıklar dışında bir kasta makrun olarak Gümrük Çıkış Beyannamesinde beyan edilen mal yerine, kıymet, miktar, cins, nevi ve menşei bakımından başka mal ihracına teşebbüs veya gerçekleştirme müeyyidelendirilmiştir.

4 üncü fıkrada, 3 üncü fıkrada belirtilen ihracat yapıldıktan sonra bu ihracata dayanarak devletten haksız menfaat elde etme yoluna gidilmesi halinde fiilin bir geçit fiil olarak değerlendirilerek daha ağır bir müeyyideye tabi tutulması öngörülmüş, haksız menfaat sağlanması halinde ise müeyyide artırılmıştır. Burada öngörülen menfaatler yasalara göre ihracatçı tarafından talep edileceğinden aracı ihracatlarda da talep aracı ihracatçıya ait olmakla birlikte 6 ncı fıkraya gereğince bu fiilin de imalatçı-tedarikçi tarafından işlendiği kabul edilmiştir.

5 inci fıkrada, 3 ve 4 üncü fıkralarda belirtilen fiilin her biri müstakil firmalarca işlenmekle birlikte, ayrıca bir örgüt içinde işlenmesi halinde, verilecek cezanın artırılması öngörülmüştür. İhracat yapan şirketin kendi elemanları ile veya imalat veya tedarikçisi ile birlikte bir topluluk veya teşekkül oluşturabileceği kabul edilmemiş, firmaların ayrı ayrı suçu müşterek bir organizasyon içinde işlemeleri ağır müeyyideye tabi tutulmuştur.

6 ncı fıkrada, ihracat mevzuatımızda yeni bir müesseseye olan aracı ihracatçılık müessesesinin önce bir tarifi verilmiş ve yurt dışında alıcıyı bulan, malı üreten veya tedarik eden, ancak ihracatı başka bir ihracatçı üzerine yapan ve gerçekte ihracatçı olmakla birlikte, resmîyette ihracatçı gözükmeyen ve bunun arkasına sığınarak kanunsuz işleri yapıp menfaat sağlayanların yasaların boşluğundan kurtulmalarını önlemek için aracı ihracatçılardaki mesuliyet düzenlenmiştir. İlaveten aracı ihracatçının üzerinden yapılan ihracatlarda devletten önce aracı ihracatçıların bir kontrol görevi olduğu kabul edilerek bunda ihmali görülmesi halinde bunların da cezalandırılması fıkraya eklenmiştir.

7 ncı fıkrada ise, her tür cezanın ertelenemeyeceği ve paraya çevrilemeyeceği hükmüne bağlanmıştır.

Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Alpaslan Pehlivanlı</i>	<i>Gökhan Maraş</i>
Ankara	Kırşehir
Kâtip	Üye
<i>Ali Pınarbaşı</i>	<i>Mehmet Çevik</i>
Konya	Ankara
Üye	Üye
<i>Hasan Namal</i>	<i>Hasan Tanrıöver.</i>
Antalya	Gaziantep
Üye	Üye
<i>Abdülbaki Albayrak</i>	<i>Ali Haydar Erdoğan</i>
İstanbul	İstanbul
Üye	Üye
<i>Burhan Cahit Gündüz</i>	<i>Mehdin Işık</i>
İzmir	Muş
Üye	Üye
<i>İhsan Nuri Töpkaya</i>	<i>Orhan Veli Yıldırım</i>
Ordu	Tunceli

Üye

Güneş Gürseler

Tekirdağ

ANAYASANIN 89 UNCU MADDESİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA
BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUN

1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi
Hakkında Kanun

Kanun No. : 3450

Kabul Tarihi : 26.5.1988

MADDE 1. — 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Tabikine Dair Kanununun 45 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 45. — Gümrük kapıları ve yolları dışındaki yerlerden memleket dışına eşya çıkarılanlar hakkında eşyanın FOB değerinin bir misli ağır para cezasına hükmolunur.

Her türlü ihracat işlemlerinde bir veya birden fazla kişinin önceden anlaşarak dahi olsa, gerçeğe aykırı beyanname veya belge ibrazı ile ihracata yönelik olarak, ihracı fona tabi eşyada fon ödememek veya eksik ödemek suretiyle veya vergi iadesi, teşvik ve benzeri her türlü uygulamalarla Devletten haksız menfaat sağlamaları halinde faillere, sağlanan menfaatin iki misli veya buna teşebbüs etmeleri halinde sağlanmaya teşebbüs edilen menfaatin yarısı oranında ağır para cezası verilir. Ancak bu ceza, menfaatin sağlanması halinde yirmi milyon liradan, buna teşebbüs edilmesi halinde beş milyon liradan az olamaz.

Bu maddenin uygulanması halinde suç konusu madde ve eşyalar müsadere edilir, hükmedilen para cezaları tecil edilemez. Para cezalarının tahsilinde, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 5 inci maddesi hükmü uygulanır.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun

MADDE 1. — 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 45 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 45. — Gümrük kapıları ve yolları dışındaki yerlerden memleket dışına eşya çıkarana hakkında eşyanın FOB değerinin bir misli ağır para cezası hükmolunur.

Yurt dışına ihraç edilecek malların cinsi, nevi, miktarı, menşei, kıymeti veya gönderileceği yer hakkında gümrük çıkış beyannamelerinde yanlış beyanda bulunanlar hakkında beşyüzbin liradan ikimilyon liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

İhracat işlemlerinde Gümrük Çıkış Beyannamesinde beyan edilen mallar dışında iktisadî kıymeti olmayan veya kıymet, cins, miktar, nevi, menşei bakımlardan ehemmiyetli derecede farklı mal ihracına teşebbüs edenlere 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası verilir. İhracatın gerçekleşmiş bulunduğu hallerde verilecek ceza yarısı oranında artırılır.

Üçüncü fıkrada yazılı suç işlendikten sonra ihracata yönelik olarak ihracı fona tabi eşfada fon almak veya ödememek veya eksik ödemek suretiyle veya vergi iadesi, teşvik ve benzeri her türlü uygulamalarla devletten haksız bir menfaat sağlamaya teşebbüs edenlere üç yıldan beş yıla kadar, fiilin tamamlanması halinde ise beş yıldan on yıla kadar hapis cezası, her iki halde de sağlanan veya sağlanmak istenen menfaatin iki misli ağır para cezası verilir. Ancak, para cezası menfaatin sağlanması halinde yirmimilyon liradan, teşebbüs halinde beşmilyon liradan az olamaz.

Üçüncü ve dördüncü fıkralarda yazılı suçlar bu maksatla meydana getirilmiş bir topluluk veya teşekkül marifetiyle işlendiğinde verilecek cezalar yarısı oranında artırılır.

Üçüncü ve dördüncü fıkralarda yazılı fiiller tedarikçi veya imalatçı tarafından İhracat Şirketleri üzerinden geçirilerek yapılan aracılı ihracatta işlenmiş ise, gümrük beyannameleri veya sair evrak şirket yetkililerince imzalanmış bulunsa da, tedarikçi veya imalatçı ile aracı ihracatçı arasında Türk Ceza Kanununun 64 üncü ve 65 inci maddelerine uygun olarak iştirak halinin mevcut bulunduğu sabit olmadığı hallerde, ihracat tedarikçi veya imalatçı firma tarafından yapılmış sayılır. Ancak, bu ihracatlarda imalatçı veya tedarikçi tarafından işlenen fiillerin subuta ermesi halinde aracı ihracatçıya, nezaret görevini ihmali nedeniyle beşmilyon liradan onmilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bu maddenin uygulanması halinde suç konusu madde veya eşya müsadere edilir, hükmedilen cezalar ertelenemez ve paraya çevrilemez. Para cezalarının tahsilinde, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 5 inci maddesi hükmü uygulanır.»

MADDE 2. — Kanunun 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanunun 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

